11.6.2020

Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto 12.6.2020

Arenen lausunto neljännestä lisätalousarviosta

Neljänteen lisätalousarvioon sisältyy historiallinen panostus suomalaiseen osaamiseen, mikä valmistaa Suomea koronan jälkeiseen aikaan koulutuksen ja tutkimuksen keinoin. Paketin ytimen muodostavat määrärahat ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen aloituspaikkoihin, avoimeen ammattikorkeakouluopetukseen sekä korkeakouluopiskelijoiden ohjauksen ja opiskelijahyvinvoinnin tuen vahvistamiseen.

Aloituspaikkojen lisääminen on vastaus korkeakoulujen hakijasuman purkamiseen, nuorten työttömyyden ehkäisemiseen ja tulevaisuuden työvoimatarpeisiin vastaamiseen. Neljännessä lisätalousarviossa työllisyyden kärki on ensimmäistä kertaa korkeakouluissa, mikä tekee esityksestä historiallisen. Lisätalousarvio vahvistaa ammatillisen korkeakoulutuksen merkityksestä työelämän ja alueiden kehittäjänä.

Ennakointitiedon mukaan työelämässä tarvitaan yhä enemmän korkeakoulutettuja, jonka vuoksi koulutuspolitiikan painopisteen siirtyminen korkeakoulutukseen on perusteltua. Korkeakoulutukseen panostamista tukevat myös työllisyystilastot, jotka kiistatta osoittavat korkeakoulututkintojen arvon työmarkkinoilla. Ennen koronakriisiä ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet työllistyivät erittäin hyvin.

Aloituspaikkojen lisääminen tukee tavoitetta korkeakoulutettujen määrän nostamisesta 50 prosenttiin nuorista aikuisista. Se tukee myös vuosien 2021–24 tulossopimuksissa sovittavien ennätyssuurten tutkintotavoitteiden saavuttamista. On erittäin tärkeää, että aloituspaikkojen lisääminen resursoidaan riittävästi, jotta koulutus voidaan järjestää laadukkaana.

Aloituspaikkojen kohdentamisessa alakohtaisesti ja alueellisesti on huomioitava työvoimatarpeet ja avoinna olevien koulutusten vetovoima, jotta lisäys tulee tehokkaasti hyödynnettyä.

Lisätalousarvioon sisältyy merkittävä TKI-panostus, joka jakautuu OKM:n (PL 29) ja TEM:n (PL 32) hallinnonaloille. TKI-rahoituksen ja uusien TKI-kumppanuusmallien pilotoinnin on tuettava työpaikkojen – yritykset, julkinen ja kolmassektori – uudistumista kohti digitaalista, hiilineutraalia ja ilmastokestävää taloutta ja yhteiskuntaa.

Erityistä huomiota tulee kohdistaa pk-sektorin ja mikroyritysten toimintaedellytyksiin akuutin tilanteen mentyä ohi. Ne tulevat tarvitsemaan tukea uuden liiketoiminnan suunnitteluun sekä tuote- ja palvelukehitykseen digitaalisen liiketoiminnan mahdollisuudet. Ammattikorkeakoulut näkevät itsellään roolin tässä työssä uuden TKI-kumppanuusmallin kautta.

Arene muistuttaa, että elinkeinoelämän uudelleen rakentamisen perustana on osaaminen. Ammattikorkeakoulut näkevät itsellään AVAINroolin tässä työssä uuden TKI-kumppanuusmallin kautta

Lisätietoja Petri Lempinen, 040 7667 805, petri.lempinen@arene.fi

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto
Arene ry
www.arene.fi